

Metodologia badań jakościowych - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Metodologia badań jakościowych
Kod przedmiotu	05.9-WP-PSSM-MBJ
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020

Informacje o przedmiocie	
Semestr	4
Liczba punktów ECTS do zdobycia	4
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Katarzyna Walentynowicz-Moryl

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z strategią jakościową prowadzenia badań w pedagogice. W ramach przedmiotu student poznaje specyfikę realizowania badań w tym podejściu, potrafi je scharakteryzować oraz dobrać odpowiadające jemu metody, techniki i narzędzia badawcze. Student poprzez realizację projektu w ramach podejścia jakościowego opanowuje umiejętność prowadzenia procesu badawczego od sformułowania celu i problemów badawczych, poprzez dobór metod i technik badań, konstruowania wybranych narzędzi badawczych do sposobów analizy i prezentowania wyników badań.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza z przedmiotu Wprowadzenie do metodologii badań naukowych

Zakres tematyczny

Wykłady

Charakterystyka metodologii badań jakościowych w pedagogice. Specyfika procesu badawczego realizowanego w ramach podejścia jakościowego pedagogice. Wybrane metody i techniki badawcze w ramach metodologii badań jakościowych w pedagogice - metoda studium przypadku, metoda biograficzna, obserwacja niestandardyzowana, wywiad niestandardyzowany. Wyzwania pojawiające się w trakcie realizacji projektów badawczych realizowanych w ramach podejścia jakościowego. Specyfika danych jakościowych oraz techniki ich analizy.

Ćwiczenia

Określenie przedmiotu badań, formułowanie celu badań i problemów badawczych. Wybór metody i techniki badań - metoda studium przypadku, metoda biograficzna, obserwacja niestandardyzowana, wywiad niestandardyzowany. Przygotowanie narzędzia badawczego. Planowanie, organizacja i realizacja badań.

Metody kształcenia

Wykłady – wykład prowadzony metodą podającą z elementami dyskusji z prezentacją slajdów i prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia – dyskusja, praca w małych grupach (formułowanie celu i problemów badawczych, konstruowanie wybranych narzędzi badawczych), praca z materiałem źródłowym, metody oparte na działaniu praktycznym (np. przygotowanie wybranego narzędzia badawczego, planowanie, organizacja), prezentacja problematyki przez studentów.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
-------------	-----------------	--------------------	-------------

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
W zakresie wiedzy Student zna G.W2. strukturę procesu badawczego w kontekście przyjętej strategii badań naukowych (strategie ilościowe, jakościowe i mieszane), zasady opracowania projektu badawczego, etapy badań naukowych, kryteria wyboru strategii badawczej, w tym cele badań, problemy i hipotezy badawcze, zmienne i związki między zmiennymi, konceptualizację, operacjonalizację zmiennych; strategie i techniki doboru próby badawczej, definiowanie przypadku badawczego; rodzaje i typy badań naukowych, w tym opisowe, diagnostyczne, wyjaśniające, weryfikacyjne, projektujące, porównawcze, eksperymentalne, quasi-eksperymentalne i sondażowe; metody indeksacji, pomiaru i rodzaje skal pomiarowych; zagadnienia związane z badaniami ewaluacyjnymi, panelowymi, socjometrycznymi, porównawczymi, terenowymi, etnograficznymi, performatywnymi i biograficznymi; pojęcia netografii, krytycznej analizy dyskursu i studium przypadku; metody gromadzenia i analizy danych; rodzaje i sposoby wykorzystania obserwacji; typy wywiadów badawczych; analizę dokumentów, treści, tekstową, konwersacyjną, dyskursu i audiowizualną; narzędzia badawcze; zagadnienia związane z konstruowaniem kwestionariuszy, skal pomiarowych, testów pedagogicznych, arkuszy obserwacji i narzędzi socjometrycznych; G.W3. specyfikę badań naukowych nad dziećmi i młodzieżą oraz osobami dorosłymi z niepełnosprawnościami; G.W4. sposoby prezentacji wyników badań naukowych oraz zasady przygotowania i opracowania różnych rodzajów tekstów naukowych; G.W6. cele badawcze i typy badań w kontekście możliwości ich praktycznego zastosowania; sposoby praktycznego wykorzystania badań naukowych, w tym analizę i diagnozę sytuacji, analizę problemów społecznych i pedagogicznych, określanie potrzeb i planowanie działań interwencyjnych, ewaluację osiągnięć; krytyczno-emancypacyjny i transformacyjny potencjał badań naukowych; G.W7. podstawowe zasady przeprowadzania badań naukowych, dylematy i wybory etyczne na różnych etapach procesu badawczego, problematykę zaangażowania uczestników badań; społeczno-polityczny kontekst badań społecznych; zagadnienie prezentacji wyników badań w przestrzeni publicznej; pojęcie plagiatu w pracy badawczej;	• PS_W-06 • PS_W-07 • PS_W-16	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
W zakresie umiejętności Student potrafi: G.U1. przygotować projekt badawczy z zastosowaniem różnych strategii badań, w tym ilościowych, jakościowych lub mieszanych; opracować scenariusze badawcze i dyspozycje do badań jakościowych oraz narzędzia do badań ilościowych; dobrać metody, techniki i narzędzia do celu badań ilościowych; G.U2. dokonać analizy i interpretacji wyników badań oraz sformułować wnioski pedagogiczne z przeprowadzonych badań; G.U3. zastosować wiedzę i umiejętności metodologiczne w projekcie badawczym; wybrać strategię badawczą, sformułować cel i przedmiot badań, opracować metody i techniki badań, sformułować problematykę badań, przygotować narzędzia badawcze, dobrać próbę badawczą, teren i wyznaczyć przebieg badań; G.U4. stosować technikę pracy naukowej; G.U5. prowadzić badania empiryczne oraz dokonać analizy wyników tych badań; G.U6. przeprowadzić proces wnioskowania i zaprezentować wyniki badań.	• PS_U-03 • PS_U-15	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia
W zakresie kompetencji społecznych Student jest gotów do: G.K1. przestrzegania etyki badań naukowych; G.K2. stosowania etycznych norm w pracy badawczej.	• PS_K-01 • PS_K-05 • PS_K-06 • PS_K-08	• dyskusja • obserwacja i ocena aktywności na zajęciach • projekt • test końcowy	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Wykłady

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie powyżej 50% punktów możliwych do uzyskania na końcowym teście z całości nauczanych treści. Ocena z testu wyznaczana jest następująco: powyżej 50% dostateczny, powyżej 60% dostateczny plus, powyżej 70% dobry, powyżej 80% dobry plus, powyżej 90% bardzo dobry.

Ćwiczenia

Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest przygotowanie ilościowego projektu badawczego (od postawienia celów i problemów badawczych aż do przygotowania wybranego jakościowego narzędzia badawczego).

Ocena końcowa

Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest zaliczenie ćwiczeń i wykładów. Ocena końcowa z przedmiotu metodologia badań społecznych ustalana jest na podstawie oceny z ćwiczeń (50%) i oceny z testu końcowego w ramach wykładów (50%).

Literatura podstawowa

1. Łobocki M., Metody i techniki badań pedagogicznych, Kraków 2007.
2. Pilch T., Bauman T., Zasady badań pedagogicznych. Strategie ilościowe i jakościowe, Warszawa 2001.
3. Denzin N.K., Lincoln Y.S., Metody badań jakościowych, t. 1 i 2, Warszawa 2009.
4. Kubinowski D., Jakościowe badania pedagogiczne: filozofia – metodyka – ewaluacja, Lublin 2010.
5. Silverman D., Prowadzenie badań jakościowych, Warszawa 2008.

6. Silverman D., Interpretacja danych jakościowych, Warszawa 2008

Literatura uzupełniająca

1. Sztumski J., Wstęp do metod i technik badań społecznych, Katowice 1995.
2. Babbie E., *Podstawy badań społecznych*, Warszawa 2008.
3. Rubacha K., Metodologia badań nad edukacją, Warszawa 2008.
4. Kubinowski D., *Jakościowe badania pedagogiczne: filozofia – metodyka – ewaluacja*, Lublin 2010.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Anita Famuła-Jurczak, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 30-11-2019 08:00)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ